

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА,

№

57.



KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 16-го Июля — 1835 — Wilno. Wtorek. 16-go Lipca.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

В И Л Ъ Н А.

Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Генераль-Губернаторъ Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій, Генераль-Адъютантъ Князь Долгоруковъ, 11-го ч. с. м., въ 7 часовъ вечера, отправился въ Завилейскій, Браславскій и другіе уѣзды здѣшной Губерніи.

Санктпетербургъ, 9-го Июля.

Въ Высочайшемъ Имянномъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату въ 1-й день Июля, изобращено: „Во изъявленіе особеннаго Нашего благоволенія къ заслугамъ и долговременной службѣ Предсѣдателя Государственнаго Совѣта и Комитета Министровъ, Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника Новосильцова, Всемилостивѣйше возводимъ его въ Графское Россійской Имперіи достоинство.“

— На основаніи утвержденного 10 Июня Положенія о преобразованіи Департамента Военныхъ Поселеній, Директоромъ сего Департамента Всемилостивѣйше повелѣно быть Дежурному Генералу Главнаго Штаба Его Императорскаго Величества, Генераль-Адъютанту, Генераль-Лейтенанту *Клейнмихелю*, съ оставленіемъ его при всѣхъ занимаемыхъ имъ нынѣ должностяхъ. (С. П.)

— Высочайшимъ Приказомъ 25-го Июня, Флигель-Адъютантъ Его Императорскаго Величества Флота Капитанъ 1-го ранга *Литке*, произведенъ за отличіе въ Контръ-Адмирала, съ состояніемъ въ Свѣтъ Его Величества и при Особѣ Его Императорскаго Высочества Генераль-Адмирала.

— Высочайшими Грамотами 14-го Июня, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Станислава 2-й степени*: Дѣйствительные Статскіе Совѣтники, Вице-Губернаторы, Вятскій *Афонасъевъ*, и Черниговскій, *Волховской*; Чиновникъ для особыхъ порученій Министерства Финансовъ, Статскій Совѣтникъ *Воскресенскій*; Статскіе Совѣтники, Начальникъ Скулянскаго Таможеннаго Округа *Граббе*, и Управляющій Конторами Коммерческаго Банка, Рижскою *Доппельмайеръ*, и Одескою, *Гиппиусъ*. (Р. И.)

— 12-го минушаго Мая, Его Величество Государь Императоръ благоволилъ утвердить Положеніе о Закавказскихъ Училищахъ, которое должно служить руководствомъ для Училищъ въ Грузіи и Закавказскихъ Областяхъ, по мѣстнымъ обстоятельствамъ и особеннымъ потребностямъ того края. Учебныя заведенія за Кавказомъ полагаются: *Гимназія* въ Тифлисѣ и при ней *Благородный Пансіонъ*; и *Уѣздныя Училища* въ Тифлисѣ, Гори, Телавѣ, Сигнахѣ, Елисаветполѣ, Душетѣ, Кутаисѣ, Мингреліи, Шушѣ, Нухѣ, Шемахѣ, Кубѣ, Бакѣ, Дербентѣ, Казахской Дистанціи, Эривани, Нахичевани, Ахалцыхѣ и Ленкоранѣ.

Тифлисская Гимназія имѣеть главнѣйшею цѣлію доставить средства къ приличному образованію дѣтей Грузинскихъ Дворянъ и служащихъ въ томъ краѣ Чиновниковъ; впрочемъ ученіемъ въ семь заведеній могутъ пользоваться и дѣти всякаго свободного состоянія. Курсъ ученія раздѣляется на семь

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O.

Яśnie Освѣсены, Пан Виленскій Военный Губернатор, Jenerał - Gubernator Grodzieski, Miński i Białostocki, Jenerał-Adjutant Xiążę *Dothorukow*, d. 11 t. m., o godzinie 7mej wieczorem, wyjechał do powiatow Zawileyskiego, Brasławskiego i innych.

Sankt-Petersburg, dnia 9 Lipca.

W NAYWYŻSZYM Imiennym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi w dniu 1m Lipca, wyrażono: „Na okazanie szczególnego NASZEGO zadowolenia ku zasługom i długiej służbie Prezydenta Rady Państwa i Komitetu Ministrów, Rzeczywistego Radey Taynego *Nowosilcowa*, Nayłaskawiey wynosimy go do godności Hrabiego Imperyum Rossyyskiego.“

— Na osnowie utwierdzonego w dniu 10 Czerwca Postanowienia, o przekształceniu Departamentu Osad wojskowych, Dyrektorem tego Departamentu Nayłaskawiey rozkazano bydź Deżurnemu Jenerałowi Głównego Sztabu Jego CESARSKIEY MOŚCI, Jenerał-Adjutantowi, Jenerał-Porucznikowi, *Kleinmichelowi*, z zostawieniem go na wszystkich zajmowanych przezeń teraz obowiązkach.

(P. P.)

Przez NAYWYŻSZY rozkaz dzienny 25go Czerwca, Adjutant Skrzydłowy Jego CESARSKIEY MOŚCI, fłoty Kapitan 1ey rangi *Lütke*, za odznaczenie się wyniesiony na Kontr-Admirała, i ma zostawać w orszaku NAYJAŚNIEYSZEGO PANA i przy Osobie Jego CESARSKIEY WYSOKOŚCI Jenerał-Admirała.

— Przez NAYWYŻSZE Dyplomata 14go Czerwca, Nayłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu *Św. Stanisława 2go stopnia*: Rzeczywiści Radey Stanu, Wice-Gubernatorowie, Wiatski *Afonaszjew* i Czernihowski, *Wolchowski*; Urzędnik do szczególnych poleceń Ministerium Skarbu, Radea Stanu *Woskresenski*; Radey Stanu, Naczelnik Skulańskiego Celnego Okręgu *Grabbe*, i Zarządzający Kantorami Banku Handlowego, Ryzkim *Doppelmayer* i Odeskim, *Hippius*. (R. I.)

— Dnia 12go Maja t. r., NAYJAŚNIEYSZY CESARZ JEGO-MOŚĆ raczył utwierdzić postanowienie o Szkołach Zakaukaskich, które powinny służyć za przewodnictwo dla Szkół w Georgii i Prowincjach Zakaukaskich, podług miejscowych okoliczności i szczególnych potrzeb tego kraju. Zakłady szkolne za Kaukazem naznaczone są: *Gimnazya*, w Tyflisii i przy niem Szlachetny Pensyon; i *Szkoły Powiatowe* w Tyflisii, Hory, Telawie, Signachi, Elizabetpolu, Duszecie, Kutaysie, Mingrelii, Szuszy, Nuchi, Szemasze, Kubie, Bace, Derbencie, Kazachskiey dystancyi, Eriwanie, Nachiczewanie, Achałcychu, i Lenkoranie.

Gimnazyum Tyfliskie za główny ma cel dawać sposobność do przyzwoitego ukształcenia dzieci Georgiańskich Dworzau i będących na służbie w tym kraju Urzędników; wreszcie uczyć się mogą w zakładzie tym i dzieci wszelkiego stanu wolnego. Kurs nauk dzieli się na siedm klass: w pierwszej czytanie, pisanie i pierwsze

классовъ; для перваго (чтеніе, письмо и первыя правила Ариметики) не назначается времени, а для прочихъ по году. Въ Гимназіи преподаются: 1) Законъ Божій. 2) Россійская Словесность и Логика. 3) Языки: Грузинскій, Татарскій, Армянскій, Нѣмецкій и Французскій. 4) Математика. 5) Географія и Статистика. 6) Исторія. 7) Физика. 8) Россійское Законодѣніе и Судопроизводство. 9) Чистописаніе, Черченіе и Рисованіе. Все предметы преподаются на Русскомъ языкѣ, и только въ двухъ низшихъ классахъ дозволяется учителямъ объясняться на языкахъ мѣстныхъ. Училищному Начальству вѣняется въ обязанность поощрять дѣтей Русскихъ Чиновниковъ, къ основательнѣйшему изученію мѣстныхъ языковъ, и преимущественно Татарскаго; тѣ изъ нихъ, кои при выпускѣ изъ Гимназіи окажутъ значительнѣйшіе успѣхи, награждаются золотыми и серебряными медалями и опредѣляются предпочтительно въ службу по Закавказскому краю.

Въ Пансіонѣ при Тифлисской Гимназіи полагается содержаніе, на казенномъ иждивеніи, до 60 человекъ изъ дѣтей коренныхъ жителей Закавказскихъ провинцій дворянскаго происхожденія и служащихъ или умершихъ въ томъ краѣ Русскихъ Чиновниковъ; сихъ послѣднихъ до 20. Сверхъ того принимаются своекоштные воспитанники за умѣренную плату, которая не должна превышать 200 р. серебромъ въ годъ. Воспитанники Пансіона обучаются въ Гимназіи вмѣстѣ съ другими учениками.

Уѣздныя Училища, учреждаемыя для дѣтей всякаго свободнаго состоянія, имѣютъ цѣлю распространеніе въ томъ краѣ начальныхъ свѣдѣній и приготовленіе учащихся къ продолженію курса ученія въ Тифлисской Гимназіи. Училища сии состоятъ изъ трехъ классовъ, а предметы ученія суть: 1) Законъ Божій. 2) Россійская Грамматика. 3) Географія. 4) Исторія. 5) Ариметика и начала Геометріи. 6) Чистописаніе, Черченіе и Рисованіе. 7) Мѣстные языки.

Тифлисская Гимназія и Закавказскія Уѣздныя Училища пользуются вообще тѣми же правами и преимуществами, какъ и заведенія сего рода въ Россійскихъ Губерніяхъ. Окончившіе въ Гимназіи полный курсъ ученія принимаются въ гражданскую службу съ чиномъ 14-го класса. Изъ учениковъ Гимназіи, со включеніемъ воспитанниковъ Пансіона и Уѣздныхъ Училищъ, туземнаго дворянскаго происхожденія, избираются ежегодно, съ согласія родителей и по удостоенію мѣстнаго Училищнаго Начальства, до 10 человекъ, отличающихся благопріеміемъ, дарованіями и успѣхами, отъ 10 до 14-ти-лѣтняго возраста, для отправленія на счетъ казны въ Кадетскіе Корпуса. Кромѣ того, изъ окончившихъ курсъ въ Гимназіи отправляется ежегодно до пяти человекъ въ Россійскіе Университеты на казенное содержаніе, съ условіемъ, чтобы они, по выпускѣ изъ Университетовъ, прослужили Учителями въ Закавказскихъ Училищахъ не менѣе 6 лѣтъ.

— Ростовскій 2-й гильдіи купецъ, Андрей *Титовъ*, изъявилъ желаніе устроить на собственномъ иждивеніи Богадѣленный Домъ, Ярославской Губерніи въ городѣ Ростовѣ, для призрѣнія отъ 25 до 30 человекъ обоого пола. Для сего назначилъ онъ внести въ Сохранную Казну С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта на вѣчныя времена 100,000 р., съ тѣмъ, чтобы проценты съ сего капитала употреблялись собственно на содержаніе учреждаемаго Богадѣленнаго Дома; для помѣщенія же сего заведенія предположилъ купить готовый, или выстроить новый домъ, на особо опредѣляемую сумму отъ 20 до 30 т. руб. Минувшаго Мая 5-го дня, Государь Императоръ благоволилъ утвердить и Положеніе, составленное для управленія Домомъ, который будетъ называться Ростовскимъ Титовскимъ Богадѣленнымъ Домомъ, и состоятъ подъ главнымъ наблюденіемъ Начальника Ярославской Губерніи, въ непосредственномъ надзорѣ Попечителя изъ рода Титова и Ростовской Градской Думы. Нынѣшній основатель Дома принимаетъ на себя званіе Попечителя. Кромѣ крестьянъ помѣщичьихъ, бѣдные изъ всѣхъ другихъ сословій, жители Ростова предпочтительно предъ другими, могутъ поступать въ Богадѣльню, мужчины не моложе 60, а женщины 50 лѣтъ; увѣчные, одержимые неизлечимыми болѣзнями, и посему немогущіе доставать себѣ пропитанія, могутъ быть принимаемы и моложе. Если будутъ остатки изъ процентовъ съ пожертвованнаго капитала, то они будутъ пріобщаемы къ оному, дабы въ послѣдствіи можно было увеличить Богадѣльню и устроить при ней больницу. (С. II.)

— Въ Калугѣ, сего Іюня 13-го числа, по полудни, въ 5 часу, нашедшею отъ сѣверо-востока бурей, сорвало пловучій мостъ на рѣкѣ Ока, со многихъ церквей кресты, повредило на нихъ крыши и покачнуло на сторону главы. Въ корпусѣ присутственныхъ

правдѣ Арытметыки, безъ назначенія часу, а для дальшихъ классовъ по року, въ Гимназіумъ даване быдѣ majú: 1) Наука Религіи. 2) Россійская Литература и Логика. 3) Языки: Георгіанскій, Татарскій, Арменскій, Нѣмецкій и Французскій. 4) Математика. 5) Географія и Статистика. 6) Исторія. 7) Физика. 8) Россійское Право и Судовое постановленіе. 9) Каліграфія и Рисунокъ. Всѣмъ предметамъ выдѣланные лекціи даваны въ языкѣ Рускомъ, и только въ двухъ нижнихъ классахъ дозволяется учителямъ объясняться на мѣстныхъ языкахъ. Звѣрхоности Школьной заложа сѣ за обовязекъ зачѣта дѣтей Рускихъ Урядниковъ до какъ нагрунтоownieyszego wyuczania sѣ języków мѣсцовыхъ, а szczególniej Татарского; ci z nich, którzy przy wywycіu z Gimnazjum okaza znaczniesze postępy, nagrodzeni będą złotemi i srebrnymi medalami i przeznaczeni z pierwszeństwem do służby w kraju Zakaukaskim.

W Pensyonie przy Tyfliskim Gimnazjum zamierzono jest utrzymywacъ на skarbowymъ koszcie, do 60 uczniowъ, dzieci starodawnychъ mieszkanowъ prowincyy Zakaukaskichъ dworzanskiiego pochodzenia lub zmarlychъ w tymъ kraju Uрядниковъ Rossyyskichъ; tychъ ostatnichъ do 20tu. Nadto przyymowani będą на własnymъ koszcie uczniowie, за оплатą umiarkowaną, nie przewyższającą 200 rubli srebremъ на rokъ. Wychowawcy Pensyonu uczą sѣ w Gimnazjum razem z innymiъ uczniami.

Школы Powiatowe, zakładane szczególniej dla dzieci wszelkiego stanu wolnego, mają за celъ rozszerzenie въ tymъ kraju pożytecznychъ wiadomości i sposobienie uczniowъ do kontynuowania kursu naukъ w Gimnazjum Tyfliskimъ. Szkoły te składają sѣ ze trzechъ klassъ, a przedmioty naukъ są: 1) Nauka Relligii. 2) Grammatyka Rossyyska. 3) Jeografia. 4) Historia. 5) Arytmetyka i początki Jeometrii. 6) Kaligrafia i Rysunki. 7) Języki мѣсцовые.

Gimnazjum Tyfliskie i Zakaukaskie Szkoły Powiatowe używają wszystkie w powszechności tychъ praw i prerogatywъ, co i zakłady tego stopnia w Guberniachъ Rossyyskichъ; ci z uczniowъ, którzy ukończyli zupełny kursъ naukъ w Gimnazjum, przyymują sѣ do służby cywilney w randze 14tey klasy. Z uczniowъ Gimnazyy, łączącъ w to, wychowanowъ Pensyonu i Szkołъ Powiatowychъ, tamedznego dworzanskiiego pochodzenia, wybierani bydѣ majú corokъ за zgodą rodzicowъ i po uznaniu мѣсцовой szkolney Zvierzchnosci, do 10ciu w liczbie, odznaczającychъ sѣ dobrymi obyczajami, zdolnościami i postępkami, od 10ciu do 14tu latъ wieku, dla wysłania на kosztъ Skarbu do Kadeckichъ Korpusowъ. Oprócz tego, z tychъ, co w Gimnazyumъ kursъ skończyli, wysyła sѣ corokъ do pięciu do Rossyyskichъ Uniwersytetowъ на skarbowe utrzymanie, z warunkiemъ, ażeby, po ukończeniu naukъ w Uniwersytetachъ, wysłużyli w stanie Nauczycielskimъ w Szkołachъ Zakaukaskichъ nie mniej nad 6 latъ.

— Ростовскій 2 гильды купецъ, Андрей *Титовъ*, ошвидчылъ życzenie заłożyć własnymъ kosztemъ Szpitalъ Ubogichъ, w Gubernii Jaroslawskiej w mieście Rostowie, dla utrzymania 25 do 30 osóbъ płci obojey. Na ten celъ umyśliłъ wniesć do Kassy Zachowawczej St. Petersburgskiej Rady Opiekuńskiej на wieczne czasy 100,000 rubli, takъ, żeby procenta od tego kapitału używane były właściwie на utrzymanie zakładającego sѣ Szpitala; на umieszczenie zaś tego zakładu zamierzyłъ kupiecъ gotowy, albo pobudować nowy domъ, за osobną суммę 20 do 30 tysięcy rubli. Dnia 5 zeszłego Maja, CESARZъ JEgomosć raczyłъ utwierdzić urządzenie, ułożone dla zarządu domu, który będzie sѣ nazywałъ Rostowskimъ Tytowskimъ Szpitalemъ, i zostawie podъ głównymъ zawiadownstwemъ Начальника Jaroslawskiej Gubernii, w bezpośrzednimъ nadzorze Kuratora z rodu Titowa i Rostowskiej Rady Miejskiej. Teraźniejszy założycielъ Domu przyymuje tytułъ Kuratora. Прócz włosciанъ właścicielskichъ, ubodzy wszystkichъ innychъ stanowъ, mieszkańcy Rostowa z pierwszeństwemъ przedъ innymiъ, mają bydѣ przyymowani do Szpitalu, mężczyznyi nie młodsі od 60 latъ, a niewiasty od 50; kalecy, ulegli nieuleczonymъ chorobomъ, i dla tego niemogący sami sobie zrobić на utrzymanie sѣ, mogą bydѣ przyymowani i młodsі. Jeżeli będzie jaka pozostałość procentowъ od zapisanego kapitału, mają bydѣ przyłączane do kapitału, ażeby w następnymъ czasie można było powiększyć Szpitalъ i urządzić przy nimъ Chorobnią. (P. I.)

— W Kałudze, dnia 13go Czerwca, o godzinie 3ciey z południa, burza, która przyszła od strony północno-wschodniej, zerwała pływający mostъ на rzece Oka i на wielu cerkwiachъ krzyże, popsuło на nichъ dachy i pochyliło на bokъ wierzchołki. W gmachu mieysce sądownychъ

мѣсть раскрыло нѣсколько листовъ желѣзной крыши; въ Хлюстинскихъ богоугодныхъ заведеніяхъ на корпусъ взорвало заднюю сторону желѣзной крыши. Сверхъ сего сорвало и повредило много крышъ на частныхъ домахъ, какъ каменныхъ, такъ и деревянныхъ, и свалило заборы съ нѣкоторыми надворными строеніями.

— На послѣднепришедшемъ пароходѣ *Александра* привезена богатѣйшая фарфоровая ваза, произведеніе славныхъ Берлинскихъ мануфактуръ сего рода. Ваза сія украшена портретомъ Короля Прусскаго, и прислана Его Величествомъ состоящему въ должности Егермейстера Двора Его Императорскаго Величества Павлу Николаевичу *Демидову*, въ ознаменованіе особеннаго Высочайшаго своего къ нему благоволенія. Великолѣпный сей подарокъ находится теперь, въ настоящемъ своемъ видѣ, въ здѣшней Императорской хрустальной и фарфоровой лавкѣ, что близъ Александринскаго Театра, гдѣ и можно видѣть оный по 1-е число предстоящаго Іюля. (А. Г.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 17-го Іюня.

Генералъ *Бюжо* и Адмиралъ *Рини*, получили отъ Правительства новое назначеніе; за симъ Представители Державъ, принадлежащихъ къ четвертому союзу, собрались для Совѣта у Князя *Броли*, и тотчасъ отправлена въ Тулонъ по телеграфу депеша, содержащая повелѣнія въ Алжиръ.

— *Temps* полагаетъ, что *Г. Паскье* въ воздаяніе своихъ трудовъ въ Апрельскихъ дѣлахъ, получитъ оставленное съ нѣкотораго времени званіе Канцлера Франціи.

— Отрядъ національной гвардіи, ежедневно нынѣ назначаемый въ Люксембургскій дворецъ, уменьшенъ до 100 чел.

1-го Іюля.

Городъ Бильбао не есть собственно крѣпостью, но въ нынѣшней войнѣ, онъ избранъ оборонительнымъ мѣстомъ и укрѣпленъ. Небольшій городъ Португалетте въ разстояніи трехъ миль, сему первому служить портомъ.

2-го Іюля.

Слышно, что Орлеанскій Герцогъ приглашенъ Державами, присутствовать во время маневровъ при Каашиѣ.

— По извѣстіямъ, полученнымъ изъ Сѣверныхъ Испанскихъ областей, нѣкоторыя сословія сопротивлялись набору рекрутовъ.

3-го Іюля.

Нѣкоторые здѣшніе журналы утверждаютъ, что изданы повелѣнія противу вооруженія волонтировъ въ Испанію. Причиною сему полагаютъ полученіе изъ Испаніи столь благопріятныхъ извѣстій, что всякая помощь признана ненужною. Слухи сіи увеличили цѣну Государственнымъ ассигнаціямъ.

— Провинціальныя журналы сообщаютъ, что Генералу *Сумалакарреви* отрезана нога въ деревнѣ Цераннъ; операцію совершилъ Англійскій хирургъ.

— *Journal de Paris* прекословитъ утвержденію *Gazette de France*, будто бы Правительство объявило только часть телеграфической депеши изъ Испаніи.

— *Г. Броли* третьяго дня получилъ депешу отъ Французскаго Посланника изъ Константинополя.

— Въ письмахъ изъ Тулона увѣряютъ, что холера тамъ ни малѣйше не примѣтна.

— Нѣкоторые журналы утверждаютъ, что Князь *Таллейранъ* отправится въ Баденъ-Баденъ, куда уже уѣхала и Княгиня *Дино*. Полагаютъ, что онъ оттуда поѣдетъ въ Вьну.

— Въ увѣдомленіяхъ съ Испанской границы утверждаютъ, что ни *Эразо*, ни *Итурралде*, ни *Вилла-Реаль*, ни даже Графъ *Эспанья*, но извѣстный *Донъ Винченце Гонзалесъ Морено*, тотъ самый, который во время Правленія *Фердинанда*, велѣлъ разстрѣлять злосчастнаго *Торихоса* и его товарищей, будетъ Главнокомандующимъ Карлистской арміи.

4-го Іюля.

По частнымъ увѣдомленіямъ отъ 29-го ч. прош. м. дошедшимъ обыкновеннымъ путемъ изъ Байонны, гарнизонъ города Бильбао 27-го числа объявилъ, что, если онъ не получитъ за три дня, помощи, то сдастся на капитуляцію.

— Сегодня на биржѣ прибили слѣдующую телеграфическую депешу, полученную изъ Байонны: „Генералъ *Гариспэ* къ Министрамъ Военному и Внутреннихъ Дѣлъ. Войско Королевы, содержащее 20,000 чел. 1-го Іюля въ 2 часа послѣ полудни вступило въ Бильбао, а по сему и не пришло къ сраженію. *Донъ Карлосъ* свою главную квартиру 30-го числа перемѣсь въ Онагу. Сіе извѣстіе сообщилъ Капитанъ корабля *Сафо*.“ Оно не произвело на биржѣ особеннаго впечатленія, по той причинѣ, что уже нѣсколько

zerwało kilka arkuszy żelaznego dachu; w chlustyńskich dobroczynnych zakładach na domie zerwało tylną stronę żelaznego dachu. Nadto zerwało i uszkodziło wiele dachow na prywatnych domach tak murowanych, jako i drewnianych, i obaliło parkany z niektórymi na dziedzińcach budowami.

— Na ostatecznie przybyłym parochodzie *Alexandra* przywieziona tu nader kosztowna waza porcellanowa, dzieło sławnych Berlińskich fabryk tego rodzaju. Waza ta, przyozdobiona wizerunkiem Króla Pruskiego, i przyślana przez Jego Królewską Mość dla zostającego w obowiązkach Łowczego Dworu Jego Cesarskiej Mości Pawła Nikołajewicza *Demidowa*, na oznamionowanie Najwyższego swego ku niemu zadowolonia. Wspaniały ten dar znajduje się, w terazniejszym kryształów i porcelany sklepie, blisko Alexandrińskiego Teatru, gdzie go można oglądać do dnia 1go następującego mca lipca. (A. G.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, dnia 27 Czerwca.

Jenerał *Bugeaud* i Admirał *Rigny*, otrzymali nowe od Rządu przeznaczenie; po czém zebraли się na naradę u Xięcia *Brogie* Reprezentanci Mocarstw, do poczwórnego Przymierza należących, i wysłano natychmiast telegraficzną depeszę do Tulonu, obejmującą rozkazy, przeznaczone do Algieru.

— *Temps* mniema, że *P. Pasquier* otrzyma, w nagrodę poświęcenia się swego w sprawie kwietniowej, wakujący od niejakiego czasu urząd Kanclerza Francyi.

— Oddział gwardyi narodowej, przeznaczany teraz codziennie do pałacu Luxemburskiego, został zmniejszony na 100 ludzi.

Dnia 1go Lipca.

Miasto Bilbao nie jest właściwie twierdzą, ale zostało w terazniejszej wojnie za punkt obronny wybrane i obwarowane. Małe miasto Portugalette, o trzy lieu odległe, służy za port temu pierwszemu.

Dnia 2.

Słychać, że Xiąże *Orleański* został zaproszony przez Mocarstwa, do znajdowania się na obrótach wojsk pod Kaliszem.

— Podług wiadomości otrzymanych z północnych prowincyi hiszpańskich, niektóre gminy oparły się nowemu naborowi rekrutów.

Dnia 3.

Niektóre dzienniki tutejsze zapewniają, że wydane zostały rozkazy, odwołujące uzbrajanie ochotników do Hiszpanii. Za przyczynę tego odwołania, podają otrzymanie tak pomyślnych z Hiszpanii doniesień, że uznano wszelką pomoc już za niepotrzebną. Te pogłoski sprawiły podwyższenie kursu papierow publicznych.

— Dzienniki prowincjonalne donoszą, że Jenerałowi *Zumala-Carreguy* amputowano nogę w wiosce *Cerain*; operacją wykonał chirurg angielski.

— *Journal de Paris* zaprzecza twierdzeniu *Gazette de France*, jakoby Rząd część tylko depesz telegraficznych z Hiszpanii, do publicznej podawał wiadomości.

— *P. Brogie* otrzymał dnia wczorajszego depesze od Posta Francuzkiego ze Sztambułu.

— Listy z Tulonu zapewniają, że cholery tam prawie niema.

— Niektóre dzienniki zapewniają, że Xiąże *Talleyrand* pojedzie do Baden-Baden, gdzie się już udała Xiężna *Dino*. Ztamtąd, jak wnoszą, pojedzie do Wiednia.

— W doniesieniach od granicy hiszpańskiej zapewniają, że ani *Eraso*, ani *Iturralde*, ani *Villa-Réal*, ani nawet Hr. *Espana*, ale znany *Don Vincenze Gonzales Moreno*, ten sam, który za rządu Króla *Ferdynanda* kazał rozstrzelać nieszczęśliwego *Torrijos* i jego towarzyszy, będzie Naczelnym Wodzem wojska Karolistowskiego.

Dnia 4.

Podług doniesień prywatnych daty 29 z. m., drogą zwyczajną z Bayonny otrzymanych, załoga miasta Bilbao oświadczyła dnu 27, że będzie kapitulować, jeżeli w ciągu trzech dni nie otrzyma odsieczki.

— Dzisiaj na giełdzie przybito następującą z dnia dzisiejszego depeszę telegraficzną, z Bayonny nadesłaną: „Jenerał *Harispe*, do Ministrów wojny i spraw wewnętrznych. Wojsko Królowej wynoszące 20,000 ludzi weszło dnia 1go Lipca o godzinie trzy z południa do Bilbao. Do bitwy z tego powodu nie przyszło. *Don Carlos* przeniósł swą główną kwaterę dnia 30 do *Onate*. Tę wiadomość przywiózł Kapitan okrętu *Sapho*.“ Nie sprawiła ona na giełdzie szczególniejszego wrażenia, z przyczyny, że już od kilku dni spo-

дней ожидали подобнаго случая, а преимущественно, что вчерашній *Мониторъ* напечаталъ депешу, извѣщающую о прибытіи 30-го ч. Генерала *де-ла-Гера* съ 21 баталіономъ въ Португалетту.

5-го Іюля.

Увѣряютъ, что Адмиралъ *Рини*, пребывающій нынѣ въ Ахенъ, не возвратится въ Парижъ, но будетъ назначенъ Посланникомъ при Петербургскомъ Дворѣ.

— Утверждаютъ, что опять хотѣли преклонить Князя *Таллейрана* къ принятію званія Президента Совета Министровъ; но онъ отъ сего отказался. Сіи предложенія дѣлалъ особенно Г. *Тьерсъ*.

— По извѣстіямъ съ Юга, холера не перестаетъ свирѣствовать въ Тулонѣ, Ст. Шамасъ и Агдѣ.

— Увѣдомленія съ Испанской границы подтверждаютъ, что *Донъ-Карлосъ*, лично приметъ команду надъ своимъ войскомъ. (G. C.)

6-го Іюля.

Князь *Таллейранъ* вчера съ Королемъ имѣлъ нѣсколько часовъ разговоръ.

— Завтра и на третій день, Перы будутъ имѣть судебное, а въ Четвергъ законодательное засѣданіе.

7-го Іюля.

Португальскій и Бразильскій Посланники, имѣли вчера продолжительное совѣщаніе съ Княземъ *Броли*.

— Сегодня Судъ Перовъ совершилъ 30-е судебное засѣданіе, подъ предсѣдательствомъ Президента *Паскье*. Изъ числа обвиненныхъ, находившихся при послѣднихъ допросахъ, не было только *Лагранжа* и *Мерсьера*. Сказываютъ, что послѣдній, такъ заперся въ своей комнатѣ, что должно было насильно отворить дверь, а потому за сіе сопротивление онъ переведенъ въ арестантскую. Въ 2 часа открыто засѣданіе; изъ Перовъ не было только Графа *Рейля*. Сужденія ничего особеннаго не содержали.

— Объ открытомъ заговорѣ ничего донинѣ политическаго не слышно. Г. *Тьерсъ* будтобы изъ Марсели получилъ извѣстіе, что тамъ многіе Карлисты взяты подъ арестъ.

— *Ромарино*, будтобы находится въ Лондонѣ, и собирается для экспедиціи въ Испанію.

8-го Іюля.

Повѣренный въ Россійскихъ дѣлахъ, вчера обѣдалъ у Короля въ Нѣльи.

— Князь *Таллейранъ* вчера изъ Парижа отправился къ водамъ *Бурбоиз-ле-Бенъ*, и оттуда намѣренъ уѣхать въ Женеву, гдѣ находится Княгиня *Дино*.

— Здѣшній Мониторъ содержитъ Королевское повелѣніе, о принятіи завѣщанныхъ Барономъ *Дюпюитреномъ* 200,000 фр., для учрежденія Кафедры Патологической Анатоміи, при здѣшнемъ Медицинскомъ Факультетѣ.

— Опять говорятъ о назначеніи Графа *Рини* Командиромъ флота, назначеннаго крейсировать около Испанскихъ береговъ. Г-на *Рини*, въ слѣдствіе посланной ему депеши, вскорѣ изъ Ахена сюда ожидаютъ. По телеграфическимъ извѣстіямъ изъ Байонны отъ 6 Іюля, войска Королевы еще находились въ Бильбао. Сегодня на биржѣ носился слухъ, что 4 числа оныя войска будто бы оставить сей городъ.

— Совокупно съ Секретаремъ Французской Академіи, приглашены сочинять исторію Французскаго языка слѣдующіе члены: *Ш. Нодье, Жуи, Дрозъ, Роже, Кампенонъ* и *Панжервиль*.

— Извѣстный мореплаватель *Дюмонъ Дюрвиль*, совершившій уже разъ путешествіе вокругъ свѣта, намѣренъ предпринять иждивеніемъ Правительства и вторую экспедицію, и вскорѣ отправится въ Тулонъ.

— Холера въ Тулонѣ уменьшается.

9-го Іюля.

Президентъ Палаты Перовъ третьяго дня былъ принимаемъ Королемъ въ Нѣльи.

— *Journal des Débats* сообщаетъ: „За два или три предъ симъ дни въ Парижѣ разнесся слухъ, объ открытіи заговора противу жизни Короля. Лица, найденныя зачинщиками заговора, будтобы заключены. Намъ о томъ еще ничего неизвѣстно.“

— Утверждаютъ, что въ послѣдніе два дня 30 молодыхъ республиканцевъ въ разныхъ частяхъ города взяты подъ арестъ.

— *Phare de Bayonne* отъ 4 ч. сообщаетъ, что 28 ч. Карлисты сдѣлали приготовленіе, для атаки Пуенте-де-ла-Рейна, и что многіе солдаты тамошняго гарнизона, перешли на ихъ сторону.

— Здѣсь составилось Железное Общество для уничтоженія рабства.

— Въ Никей обнаружилась холера.

10-го Іюля.

Король вчера въ полдень пріѣзжалъ въ городъ,

дзiewano się podobnego wypadku, zwłaszcza, że wczorajszy *Monitor* umieścił był depeszę daty wczorajszej, zwiastującą o przybyciu Jenerała *de la Hera* na dniu 30 w 21 batalionów do Portugaletty.

Dnia 5.

Zapewniają, że Admirał *Rigny*, bawiący teraz w Akwisgranie, nie wróci do Paryża, ale będzie mianowany Postem przy Dworze Petersburskim.

— Zapewniają, że chciano znowu nakłonić Xięcia *Talleyranda*, ażeby przyjął obowiązki Prezesa Rady Ministrów; od czego się wymówił. Te propozycje były mu czynione szczególnie przez P. *Thiers*.

— Według doniesień z południa, cholera nie przestaje działać z gwałtownością w Tulonie, St. Chamans i Agde.

— Doniesienia od granicy hiszpańskiej potwierdzają, że *Don Carlos* obejmuje sam osobiście dowództwo wojska swojego. (G. C.)

Dnia 5.

Xiąże *Talleyrand* wczora miał kilkogodzinną rozmowę z Królem.

— Parowie jutro i pojutrze będą mieli posiedzenia sądowe, a we czwartek prawodawcze.

Dnia 7.

Posłowie Portugalski i Brazylijski mieli wczora długą naradę z Xięciem *Brogie*.

— Dzisiaj Sąd Izby Parów miał 30te swe posiedzenie sądowe pod prezydencją Barona *Pasquier*. Z oskarżonych, na ostatniem słuchaniu obecnych niedostawało *Lagrange* i *Merciere*. Mówią, że ostatni z nich tak się zatarassował w swym pokoju, że drzwi siłą potrzeba było łamać, i za taki opór przeniesiony został do *Conciergerie*. O kwadransie na 3rą otworzone zostało posiedzenie; z Parów niedostawało *Reille*. Rozprawy nic ważniejszego nie zawierały.

— W odkrytym spisku dotąd nie słychać, żeby co było politycznego. Z Marsylii P. *Thiers* wczora miał otrzymać wiadomość, że tam wielu Karolistów uwięziono.

— *Romarino* ma się w Londynie znajdować, i wybiera się na wyprawę do Hiszpanii.

Dnia 8.

Sprawujący interesa Rossyyskie, był zawczora na obiedzie u Króla w Neuilly.

— Xiąże *Talleyrand* wczora rano wyjechał z Paryża do wód *Bourbonne-les-Bains*, z kąd ma jechać do Genewy, gdzie się Xiężna *Dino* znajduje.

— *Monitor* tutejszy zawiera Królewski rozkaz względem przyjęcia zapisu Barona *Dupuytren*, 200,000 fr. na założenie Katedry Anatomii Patologicznej przy tutejszym Fakultecie Medycznym.

— Mówią znowu o mianowaniu Hrabiego *Rigny* na Dowódcę floty, przeznaczony do krążenia przy brzegach hiszpańskich. P. *Rigny*, skutkiem depeszy do niego posłanych, wkrótce tu jest spodziewany z Akwisgranu. Podług telegraficznego doniesienia z Bayonny pod 6tym Lipca, jeszcze się wojska Królowej w Bilbao znajdowały. Na giełdzie dzisiaj krążyła wiadomość, że wojska Królowej dnia 4 opuścić miały to miasto.

— Łącznie z Sekretarzem Akademii Francuzkiej, wezwani są do pisania Historii Języka Francuzkiego, następujący Członkowie: *Ch. Nodier, Jouy, Droz, Roger, Campenon* i *Pengervil*.

— Stawny żeglarz *Dumond d'Urville*, który już podróż na około świata raz odbył, ma przedsięwziąć drugą naukową wyprawę kosztem Rządu, i wkrótce do Tulonu wyjechać.

— Cholera w Tulonie zmniejsza się.

Dnia 9.

Prezydent Izby Parów zawczora wieczorem miał u Króla w Neuilly przyjęcie.

— Czytamy w *Journal des Débats*: „Od dwóch lub trzech dni rozszła się w Paryżu pogłoska, o odkryciu spisku na życie Królewskie. Osoby, za hersztów wskazane, jakoby uwięzione bydź miały. Nic o tém uszu naszych nie doszło.“

— Zapewniają, że w ostatnich dwóch dniach 30-tu młodych republikanów w różnych kwartalach miasta uwięziono.

— *Phare de Bayonne* pod dniem 4 donosi, że Karoliści 28go zrobili przygotowanie do szturmie Puente-de-la-Reina, i że wielu żołnierzy z załogi tego miejsca do niego przeszło.

— Utworzyło się tu Towarzystwo Damskie do zniesienia niewoli.

— W Nicei okazała się cholera.

Dnia 10.

Król wczora o południu do miasta przyjeżdżał,

тутъ имѣлъ совѣщанія съ разными Министрами, и около 6 часовъ уѣхалъ въ Нѣльи.

— Сегодняшній *Мониторъ* содержитъ телеграфическое уведомленіе отъ 9-го числа изъ Байонны, что 5-го ч. въ Сарагосѣ опять покушались поднять мятежъ, при возглашеніи пароля: „*Да здравствуетъ узаконеніе 1812 года!*“ но сіе усмирено: нѣкоторые Офицеры взяты подъ арестъ и возстановлено совершенное спокойствіе.

— Третьяго дня вечеромъ Сицилійскій Посланникъ, Князь *Голлицинъ*, и Графъ *Мольенъ*, были приняемы Королемъ въ Нѣльи.

— Извѣстіе о смерти Князя *Бордо*, столь тщательно распространяемое въ Парижѣ, совершенно опровергнуто полученными письмами изъ Праги.

— Вчерашній Номеръ газеты *Bon Sens* утверждаетъ, что *Донъ Мигуэль* проѣхалъ чрезъ Реймсъ.

— Въ Перпиньянѣ, нѣкто *Донъ-Хозе-Марія-Карлосъ*, изъ Гироны, вѣроятно тайный агентъ *Донъ-Карлоса*, въ домъ кафедральнаго ризничаго арестованъ. (A.P.S.Z.)

— Извѣстіе о смерти Генерала *Сумалакаррегии*, какъ надлежало ожидать, произвело сильное впечатленіе на всѣ партіи. — Газеты, неблагонамѣренныя для *Дона Карлоса*, почитаютъ возстаніе въ его пользу дѣломъ погибшимъ потому, что *Сумалакаррегии* былъ душою онаго. „Пуля, которая поразила Генерала *Сумалакаррегии*“ сказано въ газетѣ *le National*, сдѣлала болѣе для Королевы Изабеллы, нежели сколько могла бы произвести непосредственная помощь со стороны Франціи. — Несчастіемъ симъ поражены даже Легитимистскія газеты. — *La Gazette de France* старается однако доказать, что дѣло *Дона Карлоса* никогда еще не было въ такой мѣрѣ поддерживаемо всею Испаніею, какъ теперь. „Наше искусство Полководцы (сказано въ сей газетѣ) явятся на защиту праваго дѣла и національности, сила непоколебимыхъ правилъ Государственныхъ, обнаружится явственнѣе, когда торжество ихъ будетъ принадлежать не дарованію одного какого либо героя, но собственному ихъ могуществу.“

— *Донъ Карлосъ*, узнавъ о намѣреніяхъ Англіи, Франціи и Бельгіи относительно набора вспомогательныхъ войскъ для Испанской Королевы, издалъ декретъ, сообщенный нынѣ въ *Journal des Débats* и другихъ газетахъ, который содержитъ въ себѣ слѣдующее постановленіе: „Получивъ свѣдѣніе, что незаконное Правительство, похитившее верховную власть, не будучи въ состояніи обольщеніемъ вовлечь въ ряды свои новыя жертвы ослѣпленія изъ жителей Испаніи, поручило своимъ Агентамъ въ Англіи, Франціи и Брюсселѣ произвести наборъ изъ иностранцевъ — Я постановляю слѣдующее: 1) Всякій иностранецъ, безъ различія званія и состоянія, который вооружится противъ законныхъ правъ моихъ или, въ какомъ бы ни было отношеніи, будетъ служить въ мятежническомъ войскѣ, поддерживающемъ Правительство, похитившее верховную власть въ Испаніи — почитается состоящимъ внѣ защиты законовъ и не будетъ пользоваться благотворной силой условій, заключенныхъ относительно разнѣна пѣльныхъ, и въ слѣдствіе даннаго отъ меня уполномочія, подписанныхъ моимъ Главнокомандующимъ въ Асартѣ въ 28-й день Апрѣля. 2) Означенные въ предидущей статьѣ иностранцы, которые попадутъ во власть моихъ войскъ, немедленно будутъ преданы смерти; имъ дано будетъ только время, потребное для принятія духовной помощи. 3) По окончаніи войны, ни одному изъ иностранцевъ, поднявшихъ оружіе противъ моего праваго дѣла, не будетъ дозволено, ни оставаться въ моихъ владѣніяхъ, ни прѣзжать когда либо въ оныя, ни заниматься торговлею, ни имѣть какія либо владѣнія и имущества; въ противномъ же случаѣ съ ними будетъ поступлено, какъ съ нарушителями законовъ. Сей декретъ подписанъ въ Дуранго 30 Іюня.“

— Наконецъ напечатанная въ *Мониторѣ* статья, которую подтверждаютъ сообщенныя прежде въ *Journal des Débats* свѣдѣнія, относительно непримаго участія Франціи въ Испанскихъ дѣлахъ. Въ этой статьѣ сказано: „28-го Іюня подписана Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ и Испанскимъ Посланникомъ Конвенція, въ силу которой иностранный легіонъ оставяетъ Французскую службу и находящіеся въ ономъ Офицеры, унтеръ-Офицеры и рядовые поступаютъ въ службу Ея Величества Королевы Испанской. Его Величество Король Французовъ обязывается принять вновь въ свою службу весь легіонъ вмѣстѣ или по частямъ, но не иначе, какъ съ согласія Испанскаго Правительства. Ихъ перевезутъ на Французскихъ корабляхъ изъ Алжира въ ту часть Пиренейскаго полуострова, которую назначитъ Мадридскій Кабинетъ. Они сохраняютъ свое оружіе и всю экипировку, за ко-

миа наряды зъ разными Министрами и около 6 ч. въ Neuilly wyjechał.

— Дзisieyszy *Monitor* zawiera doniesienie telegraficzne, dnia 9 z Bayonny datowane, że d. 5go w Saragoście probowano znowu zrobić powstanie pod hasłem wykrzyków: „*Niech żyje ustawa 1812 roku!*“ ale to uśmierzonem zostało; aresztowano kilku oficerów i zupełnie przywrócona spokoyność.

— Zawczora wieczorem, Poseł Sycylijski, Xiążę *Golicyn* i Hrabia *Mollien*, byli przez Króla w Neuilly przyjmowani.

— Wiеś о śmierci Xięcia *Bordeaux*, tak starannie w Paryżu rozszerzana, zupełnie obaloną została przez listy, otrzymane z Pragi.

— Wczorayszy numer gazety *Bon Sens*, zapewnia, że *Don Miguel* przez Rheims przejeżdżał.

— W Perpignan niejaki *Don Joze Maria Cales* z Gironny, zapewne tajemny ajent *Don Carlosa*, w domu katedralnego zakrystyana więziony został.

(A.P.S.Z.)

— Wiadomość о śmierci Jenerała *Zumala-Carreguy*, jakby się spodziewać należało, sprawiła mocne wrażenie na wszystkich stronnictwach. — Gazety, niezłycliwe *Don-Carlosowi*, uważają powstanie za jego sprawą, rzeczą zginioną dla tego, że *Zumala-Carreguy* był jego duszą: „Kula, która ugodziła Jenerała *Zumala-Carreguy* (napisano w gazecie *National*) więcej zrobiła dla Królowey Izabelli, a niżejby mogła uczynić bezpośrednią pomoc ze strony Francyi.“ Nie szczęściem tém dotknięte są nawet gazety legitymistyczne. — Jednakże *Gazette de France* stara się dowieść, że sprawa *Don-Carlosa* nigdy jeszcze nie była tak wspieraną przez całą Hiszpanią, jak teraz. „Nasi doświadczeni wodzowie (pisze ta gazeta) staną w obronie prawey sprawy i narodowości, moc niezachwianych prawideł Państw, okaże się widoczniey, kiedy tryumf się będzie należał, nie talentowi jednego jakiego bohatera, ale własney ich potędze.“

— Oto jest treść postanowienia, które wydał *Don Carlos*, dowiedziawszy się о zamysłach Anglii, Francyi i Belgii, względem werbunku woysk posiłkowych dla Królowey Hiszpańskiej: „Otrzymaawszy wiadomość, że nieprawny Rząd, przywłaszczwszy władzę najwyższą, nie będąc więcej w stanie ułudą wciągać do szeregów swych nowe ofiary zaślepienia z mieszkańców Hiszpanii, poruczył Agentom swym w Anglii, Francyi i Bruxelli werbować cudzoziemców — Stanowią, co następuje: 1) Każdy cudzoziemiec, bez różnicy stopnia i stanu, który weźmie broń przeciwko prawom moim, albo, w innym jakimkolwiek względzie, będzie służył w woysku buntowniczym, wspierającym Rząd, który przywłaszczył sobie władzę najwyższą w Hiszpanii — uważa się za wyjętego zpod opieki praw, i nie będzie używał dobroczynney mocy warunków, umówionych względem wymiany jeńców, a na skutek danego ode mnie pełnomocnictwa, podpisanych przez mojego Wodza Naczelnego w Asarte d. 28 Kwietnia. — 2) Objęci w poprzedzającym artykule cudzoziemcy, którzy dostaną się w moc woysk moich, niezwłocznie będą oddani na śmierć; pozwolony im będzie tylko czas do przygotowania się duchownego — 3) Po skończoney wojnie, żadnemu z cudzoziemców, którzy wzięli broń przeciw mojej prawney sprawie, nie będzie wolno, ani pozostać w moich państwach, ani przyjeżdżać kiedykolwiek do nich, ani zajmować się handlem, ani mieć żadney posiadłości i majątku; w przeciwnym zaś zdarzeniu będzie z niemi postępowano, jak z naruszającemi prawa.“ Postanowienie to podpisane jest w Duranho, 30 Czerwca.

— Nakoniec wydrukowano w *Monitorze* artykuł, przez który potwierdzają się pierwey przez *Dziennik Rozpraw* udzielone wiadomości, względem ubocznego uczestnictwa Francyi w sprawach Hiszpańskich. W artykule tym wyrażono: „28-go Czerwca podpisaną została przez Ministra Stosunkow Zewnętrznych z Posłem Hiszpańskim kowencya, mocą której, legia cudziemska, wychodzi ze służby Francuzkiej, i znajdujący się w niej oficerowie, pod-oficerowie i szeregowi wchodzi do służby Najjaśniejszey Królowey Hiszpańskiej. Najjaśniejszy Król Jegomość Francuzów obowiązuje się przyjmując na nowo do swej służby całą legią, razem albo częściami, ale nie inaczej, jak za zgodą Rządu Hiszpańskiego. — Przewiezieni oni będą na okrętach Francuzkich z Algieru do tej części Półwyspu Pirynejskiego, która przez Gabinet Madrycki będzie wyznaczona. Zatrzymają oni swoją broń i ubior, za które

торья Испанское Правительство обязывается заплатить Французскому, по надлежащей оцѣнкѣ. Наконецъ со стороны Испанскаго Правительства отправится въ Африку на Французскомъ кораблѣ Коммиссаръ, какъ для принятія иностраннаго легіона въ Испанскую службу, такъ и для сказанной оцѣнки. Французскій Коммиссаръ, приглашая воинскіе чины иностраннаго легіона къ принятію предложеній Испанскаго Правительства, долженъ объявить имъ, что тѣ изъ нихъ, которые принадлежатъ къ Французской арміи, переходя въ службу Королевы Испанской, сохраняютъ свои чины, старшинство и сопряженные съ тѣмъ права. — Сверхъ условій заключенной 28 Іюня конвенціи, Правительство Французское, какъ извѣстно, дозволило наборъ волонтеровъ въ Испанскую службу и предложило Испанскому Правительству всѣ возможные облегченія къ приведенію онаго въ исполненіе; но Герцогъ *Фриасъ*, имѣя отъ своего Правительства опредѣленные уполномочія только въ разсужденіи иностраннаго легіона, счелъ себя обязаннымъ испросить напередъ новое приказаніе изъ Мадрита, относительно набора волонтеровъ.

— Сверхъ того въ Мониторѣ объявлено слѣдующее: „Французское Правительство и Правительство Его Величества Короля Великобританскаго, съ обоюднаго согласія, приняли мѣры къ отправленію флота для крейсированія какъ у южныхъ и восточныхъ, такъ и близъ западныхъ и сѣверныхъ береговъ Испаніи. Сей флотъ будетъ состоять изъ нѣсколькихъ линейныхъ кораблей, фрегатовъ и легкихъ судовъ. Морскія силы будутъ разставлены въ различныхъ мѣстахъ такимъ образомъ, чтобъ вездѣ, въ случаѣ надобности, суда подъ флагами обоихъ Государствъ могли являться вмѣстѣ.“ (Спб. В.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 23-го Іюня.

Изъ перваго донесенія Ирландской Церковной Коммиссіи оказывается, что народонаселеніе Ирландіи, состоитъ нынѣ изъ 6,427,712 Католиковъ, 832,664 Членовъ господствующей Церкви (со включеніемъ почти 80,000 Методистовъ), 642,356 Пресвитеріановъ и 21,808 другихъ Протестантскихъ диссидентовъ.

— Одинъ изъ отличнѣйшихъ Англійскихъ оптиковъ, *Г. Тругтонъ*, ученикъ славнаго *Рамсдена*, на сикъ днѣхъ скончался. (А.Р.С.З.)

30-го Іюня.

Вчера съѣла на Королевскій пароходъ *Плуто* и отплыла изъ Вульвича въ Роттердамъ, *Беирская* Инфантка, съ Принцомъ Астурійскимъ и съ обоими Испанскими Инфантами. Ея К. Выс. *Беирская* Инфантина приняла названіе Книгини *Аркеасъ*, Астурійскій Принцъ, Князя *де Вiana*, Инфантъ *Донъ Жуанъ* Маркиза *де лосъ Аркосъ*, а Инфантъ *Донъ Фернандо*, Маркиза *де Салватіерра*. Всѣ сіи прозванія суть имена мѣстъ, находящихся въ Наваррѣ, и прославленныхъ настоящей войною.

— *Globe* сообщаетъ, что Король утвердилъ, Лорда *Бругама*, своимъ Посланикомъ въ Петербургъ.

— Завтра пойдетъ моремъ первый баталіонъ волонтеровъ, состоящій изъ 900 ч., которыми, какъ утверждаетъ *Times*, Генералъ *Вальдецъ* едва ли будетъ доволенъ; поелику все сіе число составляютъ одни непостоянные люди, и тѣ, которые не имѣя средства къ содержанію, охотно принимаютъ службу. Въ Ирландіи большее число волонтеровъ, нежели въ Англій.

— Лордъ *Морпетъ* въ прошлую Пятницу представилъ Нижнему Парламенту проектъ или билъ, касательно преобразованія Ирландской церкви. Сей билъ имѣетъ такое основаніе, дабы удовлетворивъ всѣмъ нуждамъ, тамошняго Протестантскаго духовенства, остатки доходовъ употребить, въ пользу народнаго просвѣщенія.

— Адмиралтейство издало повелѣніе, о привлігій вновь въ службу матросовъ, кои по послѣднему распоряженію уволены были по домамъ, если они того желаютъ. Въ Портсмутѣ вооружаются большіе линейные корабли *Британія*, *Ролль*, *Аделаида* и *Гове*; оттуда вскорѣ отплыветъ къ Испанскимъ берегамъ фрегатъ *Баргамъ*. (С. С.)

3-го Іюля.

Globe сообщаетъ, что Графъ *Хрентовицъ*, по особымъ порученіямъ Его Величества Императора Всероссийскаго, сюда прибылъ. (А.Р.С.З.)

— 18-го ч. прош. м. изданъ здѣсь приказъ по Арміи, что всѣ Англійскіе солдаты, кои поссорившись между собою, примутся за оружіе, будутъ лишены воинскаго званія и преданы Суду.

— Маіоръ *Кирби*, командуетъ первымъ баталіономъ, отправленнымъ въ Испанію.

— *Morning-Chronicle* дѣлаетъ замѣчаніе, что въ Ирландіи находится въ четверо болѣе войска, нежели

Рząd Hiszpański obowiązując się zapłacić Francuzkiemu, podług przyzwoitego ocenienia. Nakoniec ze strony Rządu Hiszpańskiego wystąpi będzie do Afryki na okręcie Francuzkim Kommissarz dla przyjęcia legii cudzoziemskiej do służby Hiszpańskiej, i dla wyżej powiedzianego ocenienia. — Kommissarz Francuzki, wzywając wojskowych legii cudzoziemskiej, do przyjęcia wezwania Rządu Hiszpańskiego, ma im oświadczyć, że ci z nich, którzy należą do wojska Francuzkiego, przechodząc do służby Królowej Hiszpańskiej, zatrzymają swe rangi, starszeństwo i przywiązane do nich prawa. — Oprócz warunków zawartej 28 Czerwca konwencji, Rząd Francuzki, jak wiadomo, pozwolił werbować wolontersów do służby Hiszpańskiej i podał Rządowi Hiszpańskiemu wszystkie ułatwienia dla przyjęcia tego do skutku, ale Xiąże *Frias* mając od Rządu swojego pełnomocnictwo, dane tylko względem legii cudzoziemskiej, wyrzucił się w potrzebie proszenia naprzód o nowy rozkaz z Madrytu, względem zaciągu wolontersów.

— Nadto w Monitorze znajduje się następujące ogłoszenie: „Rząd Francuzki i Rząd Króla Jegomości Brytanii Wielkiej, za wspólną zgodą, przedsięwzięli środki w celu wystania floty, dla krążenia, tak przy południowych i wschodnich, jako też około zachodnich i północnych brzegów Hiszpanii. — Ta flota będzie się składała z kilku okrętów liniowych, fregat i lekkich statków. — Siły morskie rozstawione będą w różnych miejscach w taki sposób, iżby w każdym miejscu, w zdarzonej potrzebie, okręty pod banderami obu Mocarstw mogły się razem ukazać.“ (G. S. P.)

WIELKA BRYTANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 23 Czerwca.

Z pierwszego doniesienia Irlandzkiej Kościelnej Kommissyi, okazuje się, że ludność Irlandyi wynosi teraz 6,427,712 Katolików, 832,664 członków panującego Kościoła (łącznie z 80,000 prawie metodystów), 642,356 Presbiteryanów i 21,808 innych Protestanckich dyssydentów.

— Jeden ze znakomitszych Angielskich optyków, *P. Trugton*, uczeń sławnego *Ramsdena*, w tych dniach zakończył życie. (A. P. S. Z.)

Dnia 30.

Dnia wczorajszego wsiadła na Królewski statek parowy *Pluto* i odpłynęła z Woolwich do Rotterdamu, Infantka *Beira*, Xiąże *Asturyi* i obadwa Infanci Hiszpańscy. Jey K. W. Infantka *Beira*, przybrała nazwisko Xiężny *d'Arquijas*, Xiąże *Asturyi*, Xięcia *de Viana*, Infant *Don Juan*, Margrabiego *de los Arcos*, a Infant *Don Fernando*, Margrabiego *de Salvatierra*. Wszystkie te nazwy są imionami miejsc znajdujących się w Nawarrze, a wstawionych w teraźniejszej wojnie.

— *Globe* donosi, że Król potwierdził mianowanie Lorda *Durham*, na Posta swego w St. Petersburgu.

— Jutro odpływa pierwszy batalion ochotników w liczbie 900, z których, jak *Times* zapewnia, nie będzie miał Jenerał *Valdez* żadnej pomocy. Jestto zbiór samych awanturników i ludzi, którzy, nie mając żadnego sposobu utrzymania, chętnie się werbują. W Irlandyi więkzy jest natłok ochotników, jak w Anglii.

— Lord *Morpeth* przedstawił zeszętego piątku w Izbie Niższej projekt do prawa, czyli bil względem reformy Irlandzkiego Kościoła. Zasada tego bilu jest, ażeby, po zaspokojeniu potrzeb tamtejszego duchowieństwa protestanckiego, reszta dochodów kościelnych na powszechne oświecenie ludu obróconą została.

— Admiralicya wydała rozkazy, że marynarze, którzy w skutek ostatniego rozporządzenia do domów rozpuszczeni byli, mają bydź napowrót przyjęci, jeżeli dłużej służyć mają ochotę. W Portsmouth uzbrają wielkie okręty liniowe *Britania*, *Royal*, *Adelaide* i *Howe*; ztamtąd wypłynie niezadługo ku brzegom Hiszpanii fregata *Barham*. (G. C.)

Dnia 3go Lipca.

Globe donosi, że Hrabia *Chreptowicz*, ze szczególnymi poleceniami CESARZA JEGOMOŚCI WSZECH ROSSYJU tu przybył. (A. P. S. Z.)

Wyszedł tu pod dniem 18 z. m. rozkaz dzienny do wojska, że wszyscy żołnierze angielscy, którzyby w kłótniach prywatnych, swęj boczney broni używali, będą pod sąd oddani i degradowani.

— Major *Kirby* dowodzi pierwszym batalionem, wysłanym do Hiszpanii.

— *Morning-Chronicle* czyni uwagę, że w Irlandyi cztery razy więcey jest wojska, aniżeli we wszystkich

ли во всѣхъ Соединенныхъ Штатахъ Сѣверной Америки. Одно сіе обстоятельство, служить явнымъ доказательствомъ необходимости, оказать справедливость сему злополучному Государству, стенающему подъ игомъ Англій.

— Изъ Лимы уведомляютъ, что 23-го Февраля, Генералъ *Салавери* произвелъ сильное возмущеніе, и 24-го числа заставилъ Правительство удалиться изъ столицы. Городъ находится въ чрезвычайномъ разстройствѣ.

— Въ Хили безпрестанно происходятъ землетрясенія. Городъ Концепціонъ, имѣющій 25,000 народонаселенія, разрушенъ до такой степени, что нынѣ представляеть только груды щебня.

— *Morning Chronicle* утверждаетъ, что по видимому Лордъ *Дургамъ* не долго пробудеть на твердой землѣ. Вчера онъ откланивался Королю, и въ непродолжительномъ времени отправится въ Петербургъ.

— Ирландское Правительство, велѣло закупить большое количество картофеля, дабы немедленно оный раздать между жителями, удручаемыми голодомъ въ области Майо.

— Графства Коркъ и Лимерикъ, назначены постояннымъ мѣстомъ, для Испанскихъ волонтеровъ, набранныхъ въ Ирландіи.

— Лордъ *Станлей* и Сиръ *Д. Грагамъ*, занимавшіе донынѣ мѣсто на Министерской скамьѣ, вчерашняго числа перешли на сторону оппозиціи.

— По послѣднимъ извѣстіямъ о нашей экспедиціи по Евфрату, она 3-го Мая находилась еще при впаденіи Оронты.

4-го Июля.

Times полагаетъ, что Г. *Дургамъ* первыхъ чиселъ наступающаго мѣсяца отпльветъ въ Петербургъ.

— Вчерашняя Придворная газета, сообщила официальное извѣстіе о нѣкоторыхъ дипломатическихъ назначеніяхъ, а именно: Графа *Дургала*, Чрезвычайнымъ Посланникомъ и Уполномоченнымъ при Его Величествѣ Императорѣ Россійскомъ; Г. Генри *Эллиса* Посланникомъ при Персидскомъ Шахѣ, съ порученіемъ, поздравить его съ восшествіемъ на престолъ; (Г. *Эллисъ* уже вчера сѣлъ на корабль и отправился къ мѣсту своего назначенія); Г-на Джона *М'Неилля*, Секретаремъ при семь же Посольствахъ; Капитана Сира *Эдмунда Льюиса*, Полномочнымъ Министромъ при Е. Вел. Королѣ Греческомъ; Г. Генри *Эдуарда Фокса*, прежняго Секретаря Посольства въ Туринѣ, Секретаремъ Посольства въ Вѣнѣ; Сира Александра *Малета*, принадлежащаго прежде къ Посольству въ Лиссабонѣ, Секретаремъ онаго въ Туринѣ. (G. C.)

6-го Июля.

Французскій и Датскій Посланники имѣли вчера совѣщаніе съ Лордомъ *Пальмерстономъ* въ Департаментѣ Иностранныхъ Дѣлъ. (A.P.S.Z.)

10-го Июля.

На биржѣ вчера разнесся слухъ, что скоро послѣдуетъ перемѣна нашихъ Министровъ, отъ чего и уменьшилась цѣна нашимъ ассигнаціямъ. (D. P.)

Г е р м а н і я.

Дрезденъ, 26-го Июня.

Вечеромъ 24-го ч. сего мѣсяца, происходило здѣсь торжественное погребеніе съ приѣмомъ и факелами, умершей здѣсь въ цвѣтъ лѣтъ, Княгини *Витгенштейнъ*; литію совершалъ Священникъ Посольства изъ Берлина. Тѣло отвезено будетъ въ имѣніе покойной Княгини, въ Россію.

— Къ числу примѣчательнѣйшихъ посѣтителей Дрездена, принадлежитъ Королевской морской службы Капитанъ *Базиль Галль*, прославившійся путешествіемъ своимъ въ Америку и описаніемъ сценъ на морѣ. Онъ теперь здѣсь съ семействомъ своимъ. Въ даръ здѣшней Королевской Библиотекѣ, устройствомъ коей онъ весьма доволенъ, принесъ онъ свои сочиненія; отсюда отправляется въ Берлинъ.

Мюнхенъ, 25-го Июня.

Г. *Аквабона*, прибывшій сюда во Вторникъ въ 10 часовъ утра изъ Греціи, чрезъ Анкону, привезъ радостное извѣстіе, что 1-го Июня праздновано въ Аѳинахъ возшествіе на Престолъ Его Вел. Короля *Оттона I.* Государственный Министръ Королевскаго Двора и Иностранныхъ Дѣлъ, Баронъ *фонъ Гизе*, отправился вчера по утру въ Брюкенау, для уведомленія Короля о семъ щастливомъ событіи. (A.P.S.Z.)

Г р е ц і я.

Важное событіе возшествія на престолъ перваго Короля Греціи, прославленное любовію народа къ ихъ юному Монарху и стеченіемъ знатнѣйшихъ особъ со всѣхъ концовъ Греціи и изъ многихъ Европейскихъ Государствъ, праздновано было съ величайшею радостію, съ восхищеніемъ, церковными

краяхъ Зjednoczonych Америки Пółnocney. Та jedna okolicznoscъ jestъ najlepszymъ dowodemъ o potrzebie wymierzenia справедливости temu несчастливemuъ krajowi, podъ jarzmemъ Angliiъ jęzącemu.

— Piszą zъ Limy, że dnia 23 Lutego Jenerałъ *Salavery* zrobił silne powstanie i dnia 24 zmusił Rządъ do opuszczenia stolicy. Miasto znajduje się wъ największymъ zamieszaniu.

— W Chili ciągle trwają trzęsienia ziemi. Miasto Concepcion, liczące 25,000 ludności, takъ zniszczone zostało, że tylko stósъ gruzówъ wystawia.

— *Morning-Chronicle* twierdzi, iż według wszelkiego podobieństwa, Lordъ *Durham* nie długo zabawi na stałymъ lądzie. Dnia onegdajszego byłъ onъ przedstawiany Królowi, którego pożegnałъ, udającъ się nie żądługo do St. Petersburga.

— Rządъ wъ Irlandyi kazałъ zakupić wielką ilośćъ kartofli, dla bezzwóicznego rozdania tychъże pomiędzy mieszkańcówъ, trapienychъ głodemъ wъ okolicy Mayo.

— Corokъ i Limerickъ przeznaczono na miejsca zakładowe dla ochotnikówъ Hiszpańskich, werbowanychъ wъ Irlandyi.

— Lordъ *Stanley* i Sirъ *J. Graham*, którzy dotądъ zajmowali miejsce na ministryalney ławce, przenieśli się od dnia wczorayszego na stronę oppozycji.

— Według ostatnichъ doniesień, nasza wyprawa na Eufracie, znajdowała się dnia 3 Maja jeszcze przy ujęciu Orontu.

Dnia 4.

Times мniема, że P. *Durham* dopiero wъ pierwszychъ dniachъ przyszłego мѣсяца, поплynie do Petersburga.

— Wczoraysza Gazeta Dworska, umieściła urzędowe doniesienie o kilku dyplomatycznychъ mianowaniachъ, wъ szczególności zaś: Hrabiego *Durham*, Nadzwyczajnymъ Posłemъ i Pełnomocnikiemъ przy Najjaśniejszymъ Cesarzuъ Wszechъ Rossyy; P. Henry *Ellis*, Posłemъ przy Szachuъ Perskimъ, zъ poleceniemъ powinnowania mu wstąpienia na tronъ; (P. *Ellis* wsiadłъ jużъ dnia wczorayszego na okrętъ, udającъ się na miejsce swegoъ przeznaczenia); P. Johnъ *M'Neill*, Sekretarzemъ przy témъże посольствіе; Kapitanaъ Sirъ *Edmundъ Lyons*, Pełnomocnymъ Ministremъ przy N. Króluъ Greckimъ; P. Henry *Edwardъ Fox*, dawniey Sekretarzaъ przy посольствіе wъ Turynie, Sekretarzemъ посольства wъ Wiedniu; Sirъ *Alexandra Malet*, przyłączonego dawniey do посольства wъ Lisbonie, Sekretarzemъ Legacyi wъ Turynie. (G. C.)

Dnia 6.

Posłowie Francuzki i Duński mieli wczoraъ naradę zъ Lordemъ *Palmerston* wъ Departamencieъ Sprawъ Zewnętrznychъ. (A.P.S.Z.)

Dnia 10.

Na giełdzie tuteyszejъ rozeszła się wczoraъ pogłoska, iż wkrótce nastąpi odmiana Ministrówъ naszychъ; i cena papierówъ skarbowychъ nieco spadła. (Dz. P.)

Н и е м с т ъ.

Дрезно, 26 Czerwca.

Wieczoremъ 24 t. m. odbywało się pogrzebienieъ zwłokъ zъ nabożeństwemъ i pochodniami, zmarley wъ kwiecie młodości Kieźniczki *Witgenstein*; nabożeństwo odprawiałъ kapelanъ Посольства zъ Berlina. Ciało odwiezione będzie do majątkuъ zmarley, wъ Rossyi.

— Do liczby godnychъ uwagi osóbъ, znajdującychъ się wъ Dreznie, należy i Królewsko-morskiejъ służby Kapitanъ *Bazyli Hall*, wstawionyъ podróżą do Ameryki i opisanіемъ scenъ na morzu. Bawi tu terazъ ze swoją familją. Do tuteyszejъ Królewskiejъ Biblioteki, zъ której urzędzenia bardzo jestъ zadowolony, ofiarowałъ swoje dzieła; ztądъ wyjeżdża do Berlina.

Monachium, dnia 25 Czerwca.

P. *Aquabona*, przybyły tu we wtorek, o godzinie 10tejъ rano zъ Grecyiъ przezъ Анконę, przywiozłъ радостną wiadomość, że 1go Czerwca obchodzone było wъ Аѳинахъ wstąpienie на Tronъ J. K. Mości *Ottona I.* Ministerъ Stanu, Dworuъ Królewskiego i Sprawъ zewnętrznychъ, Baronъ *Gise*, wczoraъ rano wyjechałъ do Brückenaу, dla doniesienia Królowi o témъ szczęśliwymъ zdarzeniu. (A.P.S.Z.)

Г р е с т ъ а.

Паміятна epoka, wstąpienia на Tronъ pierwszego Królaъ Grecyi, została wstawiona miłościąъ Naroduъ ku młodemu swemuъ Monarsze, zgrómadzeniemъ się znakomychъ особъ ze wszystkichъ stronъ Grecyi, i rozmaitychъ Państwъ Europejskich, a obchodzona zъ największą радостію i uniesieniem, zъ religijnymi i publicznie-

и публичными обрядами, играми, плясками и загородными пируештвами, паллою и иллюминаціями. Торжество сіе продолжалось три дни. Игры имѣли болѣе или менѣе древнегреческій характеръ и были въ полномъ смыслѣ національны. Его Величество возвыстивъ царствованіе свое воззваніемъ, упомянулъ о трудностяхъ предстоящаго поприща, о томъ, что Онъ совершенно посвящаетъ себя сему высокому званію, объявляя, что Онъ увѣренъ въ преданности и постоянномъ содѣйствіи Гелленовъ всѣхъ классовъ и мѣстъ, чрезъ что единственно могутъ они достигнуть цѣли общихъ желаній, возрожденія Греціи. Греческой церкви общаю особенное Высочайшее покровительство, удостоверяя, что и впредь въ Королевской Фамиліи, не произойдетъ ничего ей противнаго. Далѣе признается, сколько много еще подвизаться должно для поощренія хлѣбопашества, оживленія торговли, устройства Государственнаго хозяйства, и исправленія судебныхъ мѣстъ, общая скорѣйшее въ томъ содѣйствіе. Учрежденіе учебныхъ заведеній почитается также предметомъ достойнымъ Королевской попечительности, такъ, какъ и уменьшеніе общественныхъ тягостей и сообразованіе оныхъ съ действительными нуждами. Въ числѣ первыхъ мѣръ Правленія Его Величества, важнѣйшею есть возведеніе Графа *фонъ Армансперга* въ званіе Архикацлера Государства съ жалованьемъ по 40,000 драхмъ. Содержавшіеся подъ стражею *Колокотрони* и *Плапутасъ* прощены и освобождены, а старшій сынъ *Колокотрони*, *Геннеосъ* произведенъ въ Полковники; также пожалованы были Адыутантами Его Величества *К. Суццо*, *Завелласъ*, *Э. Мавромихалисъ* и *Людерсъ*. О назначеніи лицъ для верховнаго управленія вскорѣ объявлено будетъ. Генералъ *фонъ Гейдекъ*, удостоенный орденомъ *Искупителя* Божіаго Креста и Тайный Совѣтникъ *фонъ Грейнеръ* 8 Юня сѣли на корабль, Статскій Совѣтникъ *фонъ Кобель*, по совершеніи путешествія на острова, послѣдуетъ за ними. (A.P.S.Z.)

А Ф Р И К А.

Газеты съ мыса Доброй Надежды до 11-го Апрѣля содержатъ слѣдующее: „Мы получили обстоятельное донесеніе о нападеніи Полковника *Смитъ* на Кафровъ, и радуемся, что изъ нашихъ никто не убитъ, и только одинъ раненъ. Еще не получено новѣйшихъ извѣстій, дабы судить о действительномъ продолженіи сраженія, но мы увѣрены, что изъ числа всѣхъ войнъ, которые колонисты когда либо имѣли съ дикими, послѣдняя была самая жестокая. Потери колонистовъ и издержки Правительства весьма значительны, а войско должно остаться въ полѣ еще нѣсколько мѣсяцевъ. Мы много надеемся на *Сира Б. д'Урбана*. Система имъ принята есть та, чтобы преодолѣвать всѣ возможныя препятствія; и если разсудить, что пораженіе значительной части его силъ, равнялось бы потери половины колоніи, то основательность предпринятыхъ имъ мѣръ, которыя требовали столь много времени, ясно доказывалась.“ Изъ Кейскаммы увѣдомляютъ отъ 19 Марта, что Полковникъ *Смитъ* 26-го числа зашелъ въ непріятельскіе предѣлы до Мудезины, напалъ на многочисленнаго непріятели, прогналъ его и истребилъ селеніе, не получивъ ни одной раны. Извѣстія изъ Грагамстона доходятъ до 3-го Апрѣля и содержатъ нѣкоторыя подробности о семь сраженіи. Новѣйшія извѣстія изъ *Кларксбури*, мѣстопребыванія миссіи, въ землѣ Тамбукисъ, весьма неблагоприятны. Племя *Фиканисовъ* сдѣлало нападеніе 18-го Марта, подъ предводительствомъ нѣкоего *Капаа* на племена Тамбукисовъ. Всѣ тамъ бывшіе Англичане успѣли содѣйствовать послѣднимъ; но сіи бѣжали, и представили прогнать непріятели, лишь малому числу Англичанъ. Въ слѣдствіе чего Тамбуки разсыяны, жилищъ ихъ преданы огню, отнято до 2,000 штукъ рогатаго скота и одна часть земли, пространствомъ въ длину около 20 Англійскихъ миль, а въ ширину около 10, совершенно опустошена. Тамбукисы, можно сказать, поработены совершенно, и жизнь и имущество Британскихъ купцовъ находятся въ величайшей опасности. Предводитель Тамбукисовъ *Вада* просилъ у Губернатора содѣйствія къ наказанію *Фиканисовъ*. Торговцы также требовали военной защиты, дабы могли оставить ту часть земли. Только одинъ Англичанинъ, по имени *Робертъ Роллинсъ*, (котораго братъ подъ стѣнами Бюфорта убитъ Кафрами), лишился при семь случаяхъ жизни.“ (A.P.S.Z.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Люцернъ, 22-го Юня.

Листы Восточной Швейцаріи содержатъ Папскую буллу, позволяющую присоединить сословія *Ултервальдена* и *Ури* къ Епископству *Базельскому*.

(A.P.S.Z.)

А Ф Р И К А.

Газеты з *Прзылѣдка Добрей Надежи*, доходzące до 11го Квѣтня, zawierają, co następuje: „Otrzymałiśmy dokładną wiadomość o napadzie Półkownika *Smidta* na Kafrowъ, i cieszymy się, iż z naszychъ żaden nie poległ, a jeden tylko raniony. Nie otrzymano jeszcze nowszychъ doniesień, ażeby sądzić o istotnemъ trwaniu walki, lecz jesteśmy pewni, że z liczby wszystkichъ wojen, które kiedykolwiekъ kolonisci mieli z dzikimi, ostatnia była najsrozsza. Straty kolonistowъ i koszta Rządu bardzo są znaczne, a wojsko na kilka jeszcze miesięcy powinno zostać w polu. Wielką pokładamy nadzieję w *Sir B. d'Urban*. Systemat, przezeń przyjęty jest ten, ażeby, ile można, przewyciężać wszystkie przeszkody, i jeśli uzna, że porażka znaczney części sił jego, równałaby się stracie półowy kolonii, tedy zasada przyjętychъ przezeń środkówъ, które takъ wiele wymagały czasu, oczywiście będzie udowodniona.“ Z *Keyskammy* pod 19 Marca donoszą, że Półkownik *Smidt* dnia 26 przeszedłъ za granicę nieprzyjacielską do *Mudезyny*, napadł na wielką liczbę nieprzyjaciół, przepędził ich i zniszczył wieś, żadney nie otrzymawszy rany. Wiadomości z *Grahamstown* dochodzą do 3go Kвѣтня, i zawierają niektóre szczegóły o tej bitwie. Najnowsze wiadomości z *Clarksbury* w kraju *Tambukisow*, w miejscu znajdowania się *missyi*, bardzo są niepomyślne. Pokolenie *Fikanisowъ*, 18 Marca, pod dowództwemъ niejakiegoś *Kapaaja*, napadło na plemiona *Tambukisowъ*. Wszyscy tam znajdujący się Anglicy pośpieszyli z pomocą tymъ ostatnimъ; lecz ci uciekli, i zaledwo małej liczbie Anglikowъ zostawili odparcie nieprzyjaciela. W skutekъ czego, *Tambukisi* zostali rozproszeni, a ichъ mieszkania spalone; nadto jeszcze odebrano do 2,000 sztukъ bydła rogatego, a jedna częśćъ ziemi, mająca w długości około 20, a szerokości do 10 mil angielskichъ zupełnie spustoszona. *Tambukisi*, można rzec, zostali ujarzmieni zupełnie, a życie i majątki Angielskichъ kupcówъ, znajdującychъ się w wielkiemъ niebezpieczeństwie. Dowódzca *Tambukisowъ* *Sadanna*, prosiłъ pomocy od Gubernatora, dla ukarania *Fikanisowъ*. Handlarze także żądali woyskowej obrony, ażeby mogli opuścić tę częśćъ ziemi. Jeden tylko Anglik, imieniemъ *Robert Rollins* (którego bratъ pod murami *Bofortu* zabity przez *Kafrowъ*), w tymъ zdarzeniu życie utracił.“ (A.P.S.Z.)

S Z W A Y C A R Y A.

Lucerna, 22 Czerwca.

Listy ze Wschodniej Szwajcaryi, zawierają Bulgę Papieżką, pozwalającą Stany *Ulterwalden* i *Uri*, przyłączyć do Biskupstwa *Bazylejskiego*. (A.P.S.Z.)